



Postępowanie dyscyplinarne w Policji

ADWOKAT KATARZYNA LEGIEŃ

Zakres odpowiedzialności

Ustawa z dnia 6.4.1990 r. o Policji - Rozdział 10. Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna policjantów - **kompleksowe unormowanie w ustawie**

- ▶ **Naruszenie dyscypliny służbowej** - zawinione przekroczenie uprawnień lub niewykonanie obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych uprawnionych na podstawie tych przepisów – **WAŻNE: ustalenie źródła prawnego obowiązku**
- ▶ **Nieprzestrzeganie zasad etyki zawodowej**
- ▶ Przewinienie służbowe może zostać popełnione **zarówno podczas pełnienia służby, jak i poza godzinami jej pełnienia**, bowiem "nie ma wątpliwości, że charakter stosunku służbowego policjanta, polegający na szczególnym podporządkowaniu, oznacza, iż przewinienie dyscyplinarne można popełnić także poza godzinami służby. Funkcjonariusz Policji także poza godzinami służby jest zobowiązany postępować w sposób, który nie budzi wątpliwości co do jego kwalifikacji etycznych" (wyr. NSA z 10.2.2012 r., I OSK 1056/11, Legalis).

Postępowanie dyscyplinarne vs postępowanie karne

- ▶ Czyn stanowiący przewinienie dyscyplinarne, wypełniający jednocześnie znamiona przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej niezależnie od odpowiedzialności karnej.
- ▶ Przełożony dyscyplinarny może **zawiesić** postępowanie dyscyplinarne z powodu zaistnienia długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania.
- ▶ W świetle podlegania odpowiedzialności dyscyplinarnej niezależnie od odpowiedzialności karnej, **fakt prowadzenia przeciwko obwinionemu postępowania karnego nie może być podstawą zawieszenia postępowania dyscyplinarnego** (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Lublinie z 2008-03-20, III SA/Lu 606/07).

„Uproszczone” postępowanie dyscyplinarne

- ▶ W przypadku przewinienia dyscyplinarnego stanowiącego **czyn mniejszej wagi** przełożony dyscyplinarny może odstąpić od wszczęcia postępowania i przeprowadzić ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego **udokumentowaną w formie notatki rozmowę dyscyplinującą. Notatkę włącza się do akt osobowych na okres roku.**
- ▶ **Samodzielna decyzja przełożonego, brak postępowania dowodowego.**
- ▶ **Obwinionemu nie przysługuje skarga na czynności przełożonego dyscyplinarnego w postaci rozmowy dyscyplinującej**, ponieważ *"tylko orzeczenie oraz postanowienie kończące postępowanie dyscyplinarne może być przedmiotem skargi do sądu administracyjnego, wnoszonej przez policjanta"* (post. WSA w Gliwicach z 28.5.2012 r., IV SA/GL 415/12, Legalis).
- ▶ **Sprzeciw** policjanta wyrażony w trakcie rozmowy dyscyplinującej – obliguje przełożonego do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Kary dyscyplinarne

- ▶ Karami dyscyplinarnymi są:
 - 1) nagana;
 - 2) zakaz opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania; *(policjanci w służbie przygotowawczej i kandydackiej)*
 - 3) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku;
 - 4) wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe;
 - 5) obniżenie stopnia;
 - 6) wydalenie ze służby.
- ▶ *„Ustawodawca nie określił, jakiemu przewinieniu służbowemu odpowiada każda z kar, pozostawiając to do uznania właściwego organu. Jednak nie może budzić wątpliwości, że wybór każdej z kar nie może być dowolny, ale uzasadniony i poparty konkretnymi argumentami, uwzględniającymi indywidualne właściwości samego obwinionego, a także indywidualny charakter przypisanego przewinienia dyscyplinarnego” (wyr. WSA w Olsztynie z 9.12.2010 r., II SA/OL 960/10, Legalis).*

Wymiar kary

- ▶ Wymierzona kara powinna być współmierna do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego i **stopnia zawinienia**, w szczególności powinna uwzględniać **okoliczności popełnienia** przewinienia dyscyplinarnego, jego **skutki**, w tym **następstwa dla służby**, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na obwinionym obowiązków, **pobudki działania**, zachowanie obwinionego **przed** popełnieniem przewinienia dyscyplinarnego i **po** jego popełnieniu oraz **dotychczasowy przebieg służby**.
- ▶ *„W toku postępowania wyjaśniającego należy zbadać nie tylko okoliczności dotyczące samego czynu, ale i te, które będą miały wpływ na wysokość wymierzonej kary; decyzja zawierająca orzeczenie o wymierzeniu kary dyscyplinarnej powinna zawierać uzasadnienie dotyczące wymiaru kary”* (wyr. WSA w Gdańsku z 10.12.2004 r., II SA/GD 1765/02, Legalis; podobnie wyr. WSA w Bydgoszczy z 16.2.2005 r., II SA/BD 1165/04, Legalis).

Wymiar kary. Przedawnienie karalności.

- ▶ Postępowanie wyjaśniające nie może poprzestać na zbadaniu okoliczności odnoszących się tylko do samego czynu. Organ prowadzący postępowanie powinien również wyjaśnić okoliczności, które będą miały wpływ na wysokość wymierzonej kary. **Orzeczenie dyscyplinarne, które nie uzasadnia w sposób prawidłowy wysokości wymierzonej kary, jest niepełne i nie ma wątpliwości, że powinno zostać uchylone** (por. wyr. WSA w Łodzi z 11.2.2014 r., III SA/ŁD 1275/13, Legalis).
- ▶ Kary dyscyplinarnej nie można wymierzyć po upływie **1 roku od dnia popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Zawieszenie** postępowania dyscyplinarnego **wstrzymuje bieg** tego terminu.
- ▶ Jeżeli przewinieniem dyscyplinarnym jest czyn zawierający jednocześnie znamiona przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, upływ terminu przedawnienia nie może nastąpić wcześniej niż terminów przedawnienia karalności tych przestępstw lub wykroczeń.

Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego

- ▶ Przełożony dyscyplinarny, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie popełnienia przez policjanta przewinienia dyscyplinarnego:
 - 1) **wszczyna** postępowanie dyscyplinarne:
 - a) z własnej inicjatywy,
 - b) na wniosek bezpośredniego przełożonego policjanta,
 - c) na polecenie wyższego przełożonego,
 - d) na żądanie sądu lub prokuratora;
 - 2) **może wszcząć** postępowanie dyscyplinarne na wniosek pokrzywdzonego.
- ▶ **Wyższy przełożony dyscyplinarny może wszcząć lub przejąć do prowadzenia postępowanie dyscyplinarne przed wydaniem orzeczenia, jeżeli w jego ocenie jest to konieczne z uwagi na charakter sprawy. (BRAK MOŻLIWOŚCI ZASKARŻENIA DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO)**

Postępowanie wyjaśniające

- ▶ postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte bez uzasadnienia, ponieważ "**podstawą wszczęcia postępowania dyscyplinarnego nie mogą być dowolne przypuszczenia, lecz tylko uzasadnione podejrzenie popełnienia przewinienia przez określonego policjanta**" (post. WSA w Lublinie z 21.1.2005 r., III SA/LU 733/04, Legalis).
- ▶ w postępowaniu wyjaśniającym dokonuje się sprawdzenia faktów i sporządzenia notatek urzędowych; nie prowadzi się czynności dowodowych, choć rzecznik może, po wszczęciu postępowania, zebrany materiał dołączyć do materiału dowodowego;
- ▶ **30 dni - charakter instrukcyjny** (niezachowanie terminu nie ma skutków procesowych);
- ▶ **Postępowanie wyjaśniające kończy się:** wydaniem przez przełożonego dyscyplinarnego postanowienia o **odmowie** wszczęcia postępowania, które doręcza się pokrzywdzonemu, albo wydaniem postanowienia o **wszczęciu** postępowania, jeżeli zebrane dowody wskazują na uzasadnione przypuszczenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. **Czynności w toku postępowania wstępnego, w tym polecenie jego przeprowadzenia, nie są zaskarżalne do sądu administracyjnego** (por. post. WSA w Gliwicach z 28.5.2012 r., IV SA/GL 415/12, Legalis).

Wszczęcie postępowania

- ▶ **Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się po upływie 90 dni od dnia powzięcia przez przełożonego dyscyplinarnego wiadomości o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego.** Powzięcie przedmiotowej wiadomości po raz pierwszy przez przełożonego dyscyplinarnego. Późniejsze uzyskanie od innych organów informacji o zakwalifikowaniu określonego zachowania policjanta, jako przestępstwa, nie powoduje przedłużenia omawianego terminu ani też rozpoczęcia na nowo jego biegu.
- ▶ Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się z dniem wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. **Policjanta, co do którego wydano postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, uważa się za obwinionego.**

Uprawnienia obwinionego

W toku postępowania dyscyplinarnego obwiniony ma prawo do:

- 1) **odmowy składania wyjaśnień**;
- 2) zgłaszania **wniosek dowodowych**;
- 3) **przeoglądania akt** postępowania dyscyplinarnego oraz sporządzania z nich **notatek**;
- 4) **ustanowienia [1] obrońcy**, którym może być policjant, adwokat albo radca prawny;
- 5) wnoszenia do przełożonego dyscyplinarnego **zażaleń** na postanowienia wydane w toku postępowania przez rzecznika dyscyplinarnego, w terminie **3 dni** od dnia doręczenia i w przypadkach wskazanych w ustawie; od postanowień wydanych przez przełożonego dyscyplinarnego zażalenie przysługuje do wyższego przełożonego dyscyplinarnego.

Prawo do obrony

- ▶ Rzecznik dyscyplinarny może, w drodze postanowienia, **odmówić udostępnienia akt**, jeżeli sprzeciwia się temu dobro postępowania dyscyplinarnego. Na postanowienie przysługuje **zażalenie**.
- ▶ Ustanowienie obrońcy uprawnia go do działania w całym postępowaniu dyscyplinarnym, nie wyłączając czynności po uprawomocnieniu się orzeczenia, jeżeli nie zawiera ograniczeń.
- ▶ **Obrońca nie może podejmować czynności na niekorzyść obwinionego**. Może on zrezygnować z reprezentowania obwinionego w toku postępowania dyscyplinarnego, zawiadamiając o tym obwinionego oraz rzecznika dyscyplinarnego. Do czasu ustanowienia nowego obrońcy, jednak nie dłużej niż **14 dni** od dnia zawiadomienia obwinionego, obrońca jest obowiązany podejmować niezbędne czynności.
- ▶ Orzeczenia, postanowienia, zawiadomienia i inne pisma, wydane w toku postępowania dyscyplinarnego, doręcza się obwinionemu oraz obrońcy, jeżeli został ustanowiony. **W razie doręczenia obwinionemu i obrońcy w różnych terminach pisma, od którego przysługuje odwołanie lub zażalenie, termin do złożenia odwołania lub zażalenia liczy się od dnia doręczenia, które nastąpiło wcześniej.**

Czynności z udziałem obwinionego

- ▶ **Nieusprawiedliwiona** nieobecność obwinionego w służbie, zwolnienie obwinionego od zajęć służbowych z powodu choroby oraz nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego **nie wstrzymują biegu postępowania dyscyplinarnego**, a czynności, w których jest przewidziany udział obwinionego, nie przeprowadza się albo przeprowadza się w miejscu jego pobytu.
- ▶ **Udział w czynnościach dowodowych oraz zapoznanie z aktami postępowania dyscyplinarnego obwinionego zwolnionego od zajęć służbowych z powodu choroby wymaga PISEMNEJ zgody lekarza, który orzekł czasową niezdolność obwinionego do służby.** W przypadku braku możliwości nawiązania kontaktu z lekarzem lub zmiany lekarza zgody takiej może udzielić lekarz, który obecnie leczy obwinionego, a w dalszej kolejności lekarz o takiej samej specjalności. **BRAK ZGODY LEKARZA = PODSTAWA ZAWIESZENIA POSTĘPOWANIA**

Domniemanie niewinności. In dubio pro reo.

- ▶ Przełożony dyscyplinarny i rzecznik dyscyplinarny są obowiązani badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego.
- ▶ Obwinionego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym orzeczeniem. Niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść obwinionego.
- ▶ **Obwiniony nie musi niczego udowadniać, ponieważ ciężar obalenia domniemania niewinności spoczywa na organie prowadzącym postępowanie.** Gdy przeprowadzone postępowanie dowodowe nie doprowadzi do wyjaśnienia ważnych dla przełamania domniemania niewinności okoliczności sprawy, wszelkie wątpliwości powinny być rozstrzygnięte na korzyść obwinionego. Domniemanie działa do końca postępowania, tj. do uprawomocnienia się rozstrzygnięcia.

Czynności rzecznika dyscyplinarnego

- ▶ Rzecznik dyscyplinarny zbiera materiał dowodowy i podejmuje czynności niezbędne do wyjaśnienia sprawy. W szczególności przesłuchuje świadków, obwinionego, przyjmuje od niego wyjaśnienia, dokonuje oględzin. Z czynności tych sporządza **protokoły**. Rzecznik dyscyplinarny może także zlecić przeprowadzenie odpowiednich badań.
- ▶ **Protokół jest jedyną formą właściwego udokumentowania czynności dowodowych. Inne formy rejestracji dowodu mają charakter uzupełniający i nie mogą zastępować protokołu.**
- ▶ Jeżeli zebrany materiał dowodowy uzasadnia zmianę przedstawionych zarzutów, rzecznik wydaje **postanowienie o zmianie lub uzupełnieniu zarzutów**.
- ▶ **„Zmiana zarzutów ma miejsce gdy zarzucany obwinionemu czyn podlega innej niż dotychczas kwalifikacji prawnej, ale ma on źródło w tym samym zdarzeniu. Natomiast z uzupełnieniem zarzutów mamy do czynienia, gdy zebrany materiał dowodowy daje podstawę do przedstawienia obwinionemu jeszcze innego niż dotychczas przewinienia dyscyplinarnego”** (wyr. WSA w Gliwicach z 28.10.2005 r., IV SA/GL 298/04).

Zapoznanie z aktami sprawy

- ▶ Rzecznik dyscyplinarny, po przeprowadzeniu czynności dowodowych i uznaniu, że zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, **zapoznaje obwinionego z aktami postępowania dyscyplinarnego. PROTOKÓŁ**
- ▶ obrońca może zapoznać się z aktami postępowania dyscyplinarnego nie później niż do dnia zapoznania obwinionego z tymi aktami.
- ▶ Obwiniony ma prawo w terminie **3 dni** od dnia zapoznania się z aktami postępowania dyscyplinarnego zgłosić **wniosek o ich uzupełnienie**. Na wydane przez rzecznika dyscyplinarnego postanowienie o odmowie uzupełnienia akt postępowania dyscyplinarnego obwinionemu służy prawo złożenia **zażalenia**.

Odpowiednie stosowanie KPK - doręczenia

- ▶ W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie **do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, dotyczące wezwań, terminów, doręczeń i świadków**, z wyłączeniem możliwości nakładania kar porządkowych. W postępowaniu dyscyplinarnym do świadków nie stosuje się również art. 184 Kodeksu postępowania karnego.
- ▶ **Orzeczenia i zarządzenia doręcza się w uwierzytelnionych odpisach**, jeżeli ustawa nakazuje ich doręczenie.
- ▶ W **wezwaniu** należy oznaczyć organ wysyłający oraz podać, w jakiej sprawie, w jakim charakterze, miejscu i czasie ma się stawić adresat i czy jego stawiennictwo jest obowiązkowe, a także **uprzedzić o skutkach niestawiennictwa**. **WEZWANIE NA PIŚMIE**

Odpowiednie stosowanie KPK - doręczenia

► Art. 353 k.p.k.

§ 1. Pomiedzy doręceniem zawiadomienia a terminem rozprawy głównej powinno upłynąć **co najmniej 7 dni**.

§ 2. W razie niezachowania tego terminu w stosunku do oskarżonego lub jego obrońcy rozprawa na ich wniosek, zgłoszony przed rozpoczęciem przewodu sądowego, ulega odroczeniu.

Odpowiednie stosowanie KPK - doręczenia

- ▶ Pisma doręcza się za pokwitowaniem odbioru.
- ▶ **Wezwania, zawiadomienia oraz inne pisma, od których daty doręczenia biegną terminy**, doręcza się **przez operatora pocztowego** w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe **albo pracownika organu wysyłającego, a w razie niezbędnej konieczności przez Policję.**
- ▶ Pismo doręcza się adresatowi osobiście. W razie chwilowej nieobecności adresata w jego mieszkaniu pismo doręcza się dorostemu domownikowi. **Pismo może być także doręczone za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej. W takim wypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych. ALE tych form nie stosuje się do doręczenia wezwań i orzeczeń!!!**

Odpowiednie stosowanie KPK - doręczenia

- ▶ Regulacja szczególna: pisma adresowane do żołnierzy oraz **funkcjonariuszy Policji**, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej **można doręczyć adresatom za pośrednictwem ich przełożonych**.
- ▶ W **wypadkach niecierpiących zwłoki** można wzywać lub zawiadamiać osoby **telefonicznie** albo w inny sposób stosownie do okoliczności, pozostawiając w aktach odpis nadanego komunikatu z podpisem osoby nadającej.
- ▶ Orzeczenia, zarządzenia, zawiadomienia i odpisy, które ustawa nakazuje doręczać stronom, doręcza się również obrońcom, pełnomocnikom i ustawowym przedstawicielom.

Odpowiednie stosowanie KPK - świadkowie

► **Art. 182. [Prawo odmowy zeznań]**

§ 1. **Osoba najbliższa** dla oskarżonego może odmówić zeznań.

§ 2. Prawo odmowy zeznań trwa mimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

§ 3. Prawo odmowy zeznań przysługuje także świadkowi, który w innej toczącej się sprawie jest oskarżony o współudział w przestępstwie objętym postępowaniem.

► **Art. 183. [Uchylenie się od odpowiedzi na pytanie]** § 1. Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli **udzielenie odpowiedzi mogłoby narazić jego lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo** lub przestępstwo skarbowe.

► **Art. 185. [Zwolnienie z zeznawania]** Można zwolnić od złożenia zeznania lub odpowiedzi na pytania osobę pozostającą z oskarżonym w szczególnie bliskim stosunku osobistym, jeżeli osoba taka wnosi o zwolnienie.

Orzeczenie dyscyplinarne

▶ Rodzaje orzeczeń:

- 1) O uniewinnieniu albo
- 2) O odstąpieniu od ukarania, albo
- 3) O ukaraniu, albo
- 4) o umorzeniu postępowania.

▶ Orzeczenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) datę wydania orzeczenia;
- 3) stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe obwinionego;
- 4) opis przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu wraz z kwalifikacją prawną;
- 5) rozstrzygnięcie o uniewinnieniu, stwierdzeniu winy i odstąpieniu od ukarania lub wymierzeniu kary dyscyplinarnej albo umorzeniu postępowania dyscyplinarnego;
- 6) uzasadnienie faktyczne i prawne orzeczenia;**
- 7) **pouczenie** o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania;
- 8) podpis, z podaniem stopnia, imienia i nazwiska przełożonego dyscyplinarnego, oraz pieczęć jednostki organizacyjnej Policji.

Odstąpienie od ukarania

- ▶ Przełożony dyscyplinarny może odstąpić od ukarania, jeżeli stopień winy lub stopień szkodliwości przewinienia dyscyplinarnego dla służby nie jest znaczny, a właściwości i warunki osobiste policjanta oraz dotychczasowy przebieg służby uzasadniają przypuszczenie, że pomimo odstąpienia od ukarania będzie on przestrzegał dyscypliny służbowej oraz zasad etyki zawodowej.
- ▶ Prawomocne orzeczenie o odstąpieniu od ukarania **włącza się do akt osobowych policjanta**. Wymieniona postać dyscyplinowania funkcjonariusza zawiera atrybuty kary, bowiem odstępując od ukarania, uznaje go jednak winnym przewinienia dyscyplinarnego.

Kara wydalenia ze służby - raport

- ▶ W przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby w Policji przełożony dyscyplinarny, przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, **wzywa obwinionego do raportu w celu wysłuchania go.**
- ▶ **W raporcie uczestniczy rzecznik dyscyplinarny.**
- ▶ **O terminie raportu należy zawiadomić zarząd właściwej organizacji zakładowej związku zawodowego policjantów. Przedstawiciel zarządu może uczestniczyć w raporcie, chyba że obwiniony nie wyrazi na to zgody.**
- ▶ Obwinionemu doręcza się sprawozdanie w terminie umożliwiającym zapoznanie się z nim przed raportem.

Postępowanie odwoławcze

- ▶ Postępowanie dyscyplinarne jest dwuinstancyjne. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji obwinionemu przysługuje **odwołanie w terminie 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia**.
- ▶ Odwołanie składa się do wyższego przełożonego dyscyplinarnego **za pośrednictwem przełożonego, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji**.
- ▶ Jeżeli orzeczenie lub postanowienie w pierwszej instancji wydał Komendant Główny Policji, odwołanie lub zażalenie nie przysługuje. Obwiniony może jednak w terminie 7 dni zwrócić się do Komendanta Głównego Policji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
- ▶ W postępowaniu odwoławczym rozpoznanie sprawy następuje na podstawie stanu faktycznego ustalonego w postępowaniu dyscyplinarnym. Jeżeli jest to potrzebne do prawidłowego wydania orzeczenia, wyższy przełożony dyscyplinarny może uzupełnić materiał dowodowy, zlecając rzecznikowi dyscyplinarnemu prowadzącemu postępowanie dyscyplinarne wykonanie czynności dowodowych, określając ich zakres.

Postępowanie odwoławcze - komisja

- ▶ Wyższy przełożony dyscyplinarny w terminie 7 dni od dnia wniesienia odwołania **może** powołać komisję do zbadania zaskarżonego orzeczenia. **W przypadku odwołania od orzeczenia o ukaraniu karą wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenie stopnia, wydalenia ze służby, wyższy przełożony dyscyplinarny jest obowiązany powołać komisję.**
- ▶ Komisja składa się z trzech oficerów w służbie stałej, z których **dwóch wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarny**, a **jednego właściwy zarząd wojewódzki związku zawodowego policjantów** - o wyznaczeniu przedstawiciela związku zawodowego do składu komisji przewodniczący zarządu wojewódzkiego związku zawodowego policjantów zawiadamia wyższego przełożonego dyscyplinarnego w terminie **3 dni** od dnia otrzymania zawiadomienia o powołaniu takiej komisji. W przypadku niewyznaczenia przedstawiciela związku zawodowego, trzeciego członka komisji wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarny.
- ▶ Komisja **może wysłuchać** rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcę. Komisja może wystąpić do wyższego przełożonego dyscyplinarnego o uzupełnienie materiału dowodowego.
- ▶ Z przeprowadzonych czynności komisja sporządza **sprawozdanie** wraz z wnioskiem dotyczącym sposobu załatwienia odwołania. Komisja przedstawia wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu sprawozdanie w terminie 21 dni od dnia jej powołania

Wykonanie orzeczenia

- ▶ W postępowaniu odwoławczym wyższy przełożony dyscyplinarny nie może wymierzyć surowszej kary dyscyplinarnej, chyba że zaskarżone orzeczenie rażąco narusza prawo lub interes służby.
- ▶ Przełożony dyscyplinarny, po uprawomocnieniu się orzeczenia lub postanowienia, niezwłocznie wykonuje orzeczoną karę: wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia lub wydalenia ze służby przez **wydanie rozkazu personalnego** odpowiednio o: zwolnieniu lub odwołaniu ukaranego z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego i powołaniu lub mianowaniu go na niższe stanowisko służbowe, obniżeniu stopnia lub zwolnieniu ukaranego policjanta ze służby.
- ▶ Prawomocne orzeczenie o odstąpieniu od ukarania albo o ukaraniu oraz prawomocne postanowienie o odstąpieniu od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego **włącza się do akt osobowych policjanta.**

Zatarcie kary (uznanie za niebyłą)

- ▶ Kary dyscyplinarne podlegają zatarciu po upływie:
 - 1) 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany lub kary zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania (3 m-ce w przypadku nienagannej służby potwierdzonej w opinii służbowej);
 - 2) 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku (6 m-cy)
 - 3) 18 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe (12 m-cy).
- ▶ Za wykazanie męstwa lub odwagi oraz za poważne osiągnięcia w wykonywaniu zadań służbowych przełożony dyscyplinarny może w każdym czasie zatrzeć karę dyscyplinarną.
- ▶ Zatarcie kary dyscyplinarnej powoduje usunięcie z akt osobowych policjanta orzeczenia o ukaraniu. Orzeczenie o odstąpieniu od ukarania usuwa się z akt osobowych po upływie 6 miesięcy od dnia jego uprawomocnienia się (można po 3 m-cach).

Konsekwencje finansowe ukarania

- ▶ **Odstąpienie od ukarania:** obligatoryjne obniżenie nagrody rocznej o 20-50 %
- ▶ **Nagana / zakaz opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania:**
 - obligatoryjne obniżenie nagrody rocznej o 20-50 %,
 - obniżenie dodatku (funkcyjnego, służbowego) o 20-50 %,
 - brak możliwości awansu, otrzymywania nagród i wyróżnień przez okres 6 m-cy, chyba że nastąpi wcześniejsze zatarcie ukarania;
- ▶ **Ostrzeżenie o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku / wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe / obniżenie stopnia:**
 - pozbawienie nagrody rocznej w całości,
 - obniżenie dodatku (funkcyjnego, służbowego) o 20-50 %,
 - brak możliwości awansu, otrzymywania nagród i wyróżnień przez okres 12 m-cy/18 m-cy, chyba że nastąpi wcześniejsze zatarcie ukarania;
- ▶ **Wydalenie ze służby:** przed zwolnieniem obniżenie dodatku funkcyjnego o 20-50 % lub cofnięcie dodatku służbowego, obniżenie odprawy o 50%.



Dziękuję za uwagę

ADWOKAT KATARZYNA LEGIEŃ